

Educatieve bachelor in het secundair onderwijs

Opleidingsaudit
15-16 oktober 2020

Dagdagelijkse kwaliteitszorg

Howest opleidingstoets
16-17 oktober 2017

Situering opleiding

De opleiding Educatieve bachelor in het secundair onderwijs (BaSO) is een driejarige bacheloropleiding van 180 studiepunten. De reguliere variant is gericht op voltijds studerende (generatie)studenten, waarbij studenten les volgen op de campus (dagonderwijs). De reguliere studenten kiezen twee onderwijsvakken waarvoor ze onderwijsbevoegdheid willen verwerven. Meer concreet kiezen de studenten voor twee algemene vakken, Lichamelijke opvoeding met één algemeen vak of Bewegingsrecreatie gecombineerd met Lichamelijke opvoeding.

Daarnaast is er een verkorte @home-variant van 45 studiepunten voor studenten die reeds beschikken over een bachelor- of masterdiploma én een diploma van leraar. De @home-studenten kiezen één algemeen onderwijsvak en volgen de opleiding volledig in afstandsonderwijs.

In academiejaar 2019-2020 telde de opleiding 191 studenten, waarvan 17 studenten de verkorte variant volgden. In het reguliere traject kiezen de studenten het vaakst voor Lichamelijke opvoeding, Bewegingsrecreatie, Engels en/of Geschiedenis. In het @home-traject zitten de studenten verspreid over de verschillende algemene vakken.

Kwaliteit opleiding

Sterke punten

- **Kwaliteitscriterium 1:** De gezamenlijke visie kwam tot stand in samenspraak met o.a. de lectorenteams van alle Howest-lerarenopleidingen, het werkveld en externe panelleden.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Het beleidsplan wordt jaarlijks geactualiseerd en bevat relevante actiepunten.
- **Kwaliteitscriterium 1:** De beleidsdoelstelling omtrent onderzoek en de realisaties op dit vlak zijn een sterkte van de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 2:** Het leerresultatenkader van de opleiding situeert zich op niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De OLR voldoen aan de decretale bepalingen betreffende het niveau en de oriëntatie van een bacheloropleiding.
- **Kwaliteitscriterium 2:** De leerresultaten van de opleiding zijn gekend en gedragen bij het team, de studenten en het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 3:** De opleiding heeft met haar nieuw curriculum vorm gegeven aan een sterk en toekomstgericht opleidingsprogramma. Het opleidingsteam werd sterk betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum.
- **Kwaliteitscriterium 3:** De leerlijnen zijn goed gekozen, helder en samenhangend.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Door onderzoek in het programma te verankeren kan de opleiding op een verkrachtige, flexibele manier inspelen op nieuwe noden in het werkveld.

- **Kwaliteitscriterium 3:** De praktijk is evenwichtig gespreid over het hele curriculum. De opleiding heeft een sterke stageleerlijn met verbredende en/of verdiepende stages in elk opleidingsjaar.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Het team, de studenten en het werkveld zijn tevreden over het opleidingsprogramma.
- **Kwaliteitscriterium 3:** De opleiding biedt voldoende internationale mogelijkheden in de verschillende opleidingsjaren.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Het realiseren van een krachtige leeromgeving gebeurt door de congruente vertaling van de opleidingsvisie.
- **Kwaliteitscriterium 4:** De opleiding is een living lab, een eco-systeem waarin onderzoek en nieuwe werkvormen structureel ingebed zijn. De aansturing van de opleiding op basis van onderzoeksresultaten is uniek.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Werkvormen, evaluatievormen en media zijn goed gekozen en afgestemd op de vooropgestelde leerdoelen en leerresultaten. Het studiemateriaal is didactisch en kwalitatief uitgewerkt.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Studenten werken in verschillende opleidingsonderdelen met het competentieprofiel en reflecteren daarbij op hun eigen leerproces.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Via de EdHub-methode en het EdHub-lokaal brengt de opleiding ruimte, technologie en didactiek samen met als doel op een inspirerende manier het leren bij studenten/leerlingen vorm te geven.
- **Kwaliteitscriterium 4:** De opleiding volgt het toetsbeleid van Howest en hanteert kwaliteitscriteria om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te garanderen.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Studenten worden betrokken bij de evaluatie van het curriculum en de opleidingsonderdelen via de participatieraad.
- **Kwaliteitscriterium 5:** De kleinschaligheid en de persoonlijke, laagdrempelige begeleiding van studenten vormen sterke troeven van de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Studenten zijn tevreden over de wijze waarop de opleiding hen begeleidt.
- **Kwaliteitscriterium 5:** De opleiding neemt verschillende, mooie initiatieven op vlak van instroom-, doorstroom- en uitstroombegeleiding en volgt studenten op doorheen hun traject.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De opleiding heeft sterke partnerschappen uitgebouwd met het werkveld en met buitenlandse partnerinstellingen.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Onderzoek, onderwijs en dienstverlening liggen in elkaars verlengde en de opleiding slaagt erin om een win-winsituatie te creëren voor alle betrokkenen: het werkveld, de studenten en de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De opleiding geeft de samenwerking met het werkveld een belangrijke plaats in het curriculum, o.a. door inzet op stage en onderzoeksprojecten.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De afsluitende toetsen situeren zich duidelijk op VKS 6-niveau. De stage, de bachelorproef, het e-portfolio en de alternatieve stages dekken samen alle beoogde leerresultaten af.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De opleiding zorgt voor een goede voorbereiding op de afsluitende toetsen.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De alumni beschikken over de nodige competenties om te kunnen starten in het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Het geëngageerde opleidingsteam beschikt over de nodige competenties en expertise om het opleidingsprogramma en de opleidingsonderdelen kwalitatief vorm te geven.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Er is frequent overleg tussen de lectoren onderling. De lectoren delen kennis en expertise met elkaar.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Lectoren professionaliseren zich op regelmatige basis.

Ontwikkelpunten

- **Kwaliteitscriterium 1:** Draag de visie explicieter uit naar (potentiële) studenten en het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Integreer de elementen van 'passie voor de klas' bij de concretisering of operationalisering van de leerresultaten zodat de opleidingsvisie een zichtbaar onderdeel wordt van het leer- en ontwikkelingsproces van studenten.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Zorg voor een duidelijke koppeling tussen visie en beleid. Vertaal de gekozen beleidsdoelen naar concrete acties.
- **Kwaliteitscriterium 2:** Gebruik de opleidingsvisie als richtinggevend kader bij het uitschrijven van de leerdoelen. Leg hierbij specifieke accenten die zowel aan lectoren als aan studenten een duidelijk houvast meegeven.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Versterk de samenhang tussen de opleidingsvisie en het curriculum.

- **Kwaliteitscriterium 3:** Geef helder en concreet weer hoe de ontwikkeling van interculturele competenties een plaats zal krijgen in het nieuwe curriculum.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Zet in op een formeel taalbeleid doorheen het opleidingsprogramma.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Werk een beleid uit omtrent blended learning en afstandsonderwijs.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Ontwikkel een expliciete visie op hoe de opleiding de overgang van externe sturing naar zelfsturing bij studenten wenst te realiseren.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Ontwikkel een gestructureerd en systematisch differentiatie-aanbod voor studenten, afgestemd op hun beginsituatie.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Voorzie een structureel aanbod voor instromende studenten die op vlak van taal- en vakkennis extra ondersteuning nodig hebben.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Expliciteer en faciliteer de groei richting zelfregulatie bij studenten.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Volg studenten structureler en systematisch op doorheen de opleiding, zeker indien de opleiding zou groeien in studentenaantallen.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Bouw de alumniwerking verder uit.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Neem initiatieven om de stagementoren formeel te vormen.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Stimuleer systematische en diepgaande reflectie in het e-portfolio. Kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Ontwikkel rubrics met gedragsindicatoren voor de verschillende afsluitende toetsen.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Maak een gerichte keuze aangaande de opzet van de bachelorproef.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Zorg dat ervoor dat er voor alle onderwijsvakken voldoende kritische massa in de opleiding aanwezig is.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Bewaak de werkbelasting bij alle teamleden.

Suggesties ter verbetering

- **Kwaliteitscriterium 1:** Verhoog de kritische massa binnen de opleiding door extra in te zetten op een groeiend studentenaantal. Bewaak hierbij het evenwicht tussen 'kleinschaligheid', die als een sterkte van de opleiding wordt gezien en kritische massa. Durf keuzes te maken.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Versterk de interne en externe positionering van de opleiding en zoek naar partnerschappen met andere hogescholen, universiteiten en/of relevante expertisecentra.
- **Kwaliteitscriterium 2:** Zorg voor een aantrekkelijke, toegankelijke en heldere voorstelling van de leerresultaten in de brochure voor studenten.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Verspreid alsnog een heldere communicatie naar alle studenten i.v.m. het nieuwe curriculum. Geef daarin ook aan wat dit voor hen betekent.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Versterk de koppeling tussen de bachelorproef en de onderzoeksleerlijn in het curriculum.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Maak voor het EdHub-lokaal gebruik van een registratiesysteem opdat alle studenten de kans krijgen om hier zelf te experimenteren.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Communiceer transparant omtrent hoe peer assessment de eindscore van een student kan beïnvloeden.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Expliciteer de volgende elementen in de stagehandleiding: de rol van de stagementor m.b.t. de begeleiding en de beoordeling van studenten, de concrete rol van de stagebegeleider en het samenspel tussen de stagebegeleider en de stagementor op dit vlak.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Geef studenten meer informatie omtrent de verschillende onderwijscontexten waarin ze als leraar ingeschakeld kunnen worden en zorg voor een goede begeleiding bij het kiezen van een (alternatieve) stageplaats.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Bewaak dat de communicatie van niet-zelfgekozen, toegewezen stagescholen naar studenten toe tijdig en transparant gebeurt.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Ga op zoek naar andere, meer structurele initiatieven om de lerarenopleiding, aanvangsbegeleiding en nascholing op één continuüm te plaatsen.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Heb aandacht voor de stress die de stageperiode met zich meebrengt voor studenten.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Maak van de ambitie om als lerarenopleiding een voortrekkersrol te spelen in de innovatie van scholen een beleidspunt en investeer in een structurele samenwerking met de partnerscholen in het licht van aanvangsbegeleiding en nascholing. Hierdoor kunnen de innovaties die vorm krijgen in de lerarenopleiding ingepast worden in de professionalisering van leraren en scholen.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De opleiding kan nog meer investeren in de begeleiding van de studenten bij de afsluitende toetsen (o.a. bachelorproef).

De opleidingsaudit als onderdeel van continue verbetering

De resultaten van de audit van de **Educatieve bachelor in het secundair onderwijs** worden voorgelegd aan het managementcomité en het bestuurscomité van Howest. De aandachtspunten en suggesties van het panel worden opgenomen in het jaarrapport kwaliteitszorg van de opleiding en omgezet in actiepunten. De actiepunten die bijdragen aan de strategische doelstellingen van Howest worden opgenomen in de beleidsplannen van de **Educatieve bachelor in het secundair onderwijs**. De beleidsplannen worden opgevolgd door het management en jaarlijks geëvalueerd en herbekeken. Op deze manier werken we continu aan de optimalisering van de kwaliteit van de opleiding.

Samenstelling panel

Voorzitter

Antonia Aelterman, Vakgroep Onderwijskunde UGent

Werkvelddeskundige

Ellen Vanderhoven, Vakgroep Onderwijskunde UGent

Werkvelddeskundige

Nik Lippens, leerkracht en educational innovator

Howest student

Linde De Vlieger, Office management

Procesbegeleider en secretaris

Stefanie Van der Jeugt, VLUHR KZ

Programma audit

15 oktober 2020

10:00-12:30	Intern beraad panel en middagmaal
12:30-13:30	Gesprek met opleidingsverantwoordelijken
13:30-14:00	Intern overleg panel
14:00-15:00	Speeddates met opleidingsvertegenwoordigers
15:00-16:00	Intern overleg panel
16:00-17:00	Gesprek met studenten
17:00-17:15	Intern overleg panel
17:15-18:15	Gesprek met docenten
18:15-18:30	Intern overleg panel
18:30-19:30	Gesprek met werkveldvertegenwoordigers en recente alumni

16 oktober 2020

9:00-11:00	Intern beraad panel en vrij spreekuur + bezoek EdHub-lokaal
11:00-12:30	Afsluitend co-creatief gesprek met opleidingsverantwoordelijken
12:30-13:30	Eindberaad en middagmaal
13:30-13:50	Terugkoppeling van bevindingen en overwegingen